

gjøre op. Tiendehderne smelte dog sammen med Menigheden, og det vilde kun give Anledning til overordentlige Fiktioner, hvis man vilde gaae strengt ind derpaa. Her i Endringsforslaget lægger man jo ganske vist Noget i Ministeriets Haand, men man stiller det under Domstolene. Man giver Ministeriet en Myndighed, men som en Art Underret; det kommer til at staae under Herredsfogderne, thi de blive vel den første Instants. Ministeriet kommer altsaa til at dømme i en Underinstants under den laveste Ret, og saa kommer siden Appellen til Overretten og Høiestret. Men jeg skal ikke opholde mig herved; der mangler Meget i, at Forestillingerne i denne Henseende ere komne til Klarhed om det rette Grændseshel, og jeg skal derfor ikke her udbrede mig videre derom. Men jeg maa bestemt modsætte mig, at man stiller saadanne Opgaver til Ministeriet, at det ikke skal bestemme, hvorledes Skadesløsholdelsen bliver at fastsætte og af hvem den skal udbredes. Sa, hvem skal udbrede den? Har Udvalget gjort sig det Spørgsmaal? Hvem kan Ministeriet paalægge den? Udvalget stopper alle Rilder til, hvorfra Skadesløsholdelsen kunde udbredes, det hæder Kirkesonden og saa giver det dog aldeles ingen Anviisning til, hvem Skadesløsholdelsen skal paalægges. Hvem skal man, naar en saadan Omfordeling finder Sted, kunne paalægge at udbrede Erstatningen? Det veed jeg ikke, og jeg troer virkelig, at det ærede Udvalg vilde komme i stor Forlegenhed, naar det skulde give Anviisning i saa Henseende. Det Hele er stillet saa aldeles ubestemt hen og man har ladet det være saa aldeles uafgjort, hvilke Grundsætninger der skulle følges; at jeg meget vilde foretrække, at hele Paragraphen gaaer ud, fremfor at Udvalgets Forslag skulde vedtages. Hvis man har saa stor Betænkelse ved at overdrage det til det sædvanlige Syn, saa kunde man jo foreslaae, at Ministeriet skulde undersøge det ved en Commission eller hvilken anden Maade man maatte finde hensigtsmæssig; men det, her er sagt, bringer kun Ministeriet i den ubehageligste Stilling, stiller det hen under Domstolenes Paaskjendelse, og bringer ogsaa disse i Forlegenhed for at finde en forstændig Afgjørelse af et Spørgsmaal, med Hensyn til hvilket Lovgivningen ikke har opstil-

let nogensomhelst Regel, der kan tjene til Veiledning.

Hofensorn: Den høitærede Minister meente, at Udvalget havde gjort sig skyldig i at ville sætte Ministeriet under de laveste Domstole. Saaledes opfatter jeg ikke Forholdet. Jeg er overbevist om, at Ministeriet, og Ingen bedre end det, vil kunne fastsætte denne Erstatning i de enkelte Tilfælde saaledes, at Vedkommende blive tilfredse dermed. Jeg har den Tillid til Ministeriets Afgjørelse, at det vil blive meget saa Tilfælde, hvor Noget vil finde sig foranlediget til at recurrere til Domstolene; jeg seer ikke rettere, end at man ved Udvalgets Forslag giver Regjeringen en overmaade stor Fuldmagt. Naar den høitærede Minister dernæst yttrede, at Udvalget har ladet det Spørgsmaal staae ubesvaret, hvem der skal give Erstatningen, saa forekommer det mig dog, at Svaret ligger temmelig nær. Erstatningen skal gives af den, som har Fordeel af Forandringen. Kommer Ministeriet til det Resultat, at Forandringen for den ene Kirkeier virkelig er en Fordeel, saa er det aldeles i sin Orden, at det paalægges ham at give Erstatning. Den samme Tanke, som ligger i Ministeriets Forslag, kan ogsaa herefter følges af det. Forøvrigt undlod den høitærede Minister at tage Hensyn til min Bemærkning med Hensyn til Præstetienden. Jeg troer dog, at i det Tilfælde maa Ministeriet lade gjøre en Beregning, hvorefter det foretager Fordelingen, og jeg antager, at denne da ogsaa maatte kunne tjene til Veiledning ved Omfordelingen af Kirketienden.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet: Det er en reën Bagatel med Præstetienderne; der siger man uden Vibe: Saalænge den nuværende Præst sidder i Embedet, hvorfra disse Dele tages, vedblive de at tilhøre ham, og siden gaae de over til det Embede, som de herefter skulle tillægges. Der behøves ingen særlig Foranstaltning dertil; det er Noget, vi gjøre med den allerførste Lethed.

Ordføreren: Jeg har ikke forstaaet den høitærede Minister rigtig. Jeg veed ikke, om